

**MORA
KOMMUN**

**STRATEGI FÖR MORA KOMMUNS
KRISBEREDSKAP OCH
CIVILT FÖRSVAR 2023–2026**

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Begrepp.....	3
Strategi för kommunens krisberedskap och civilt försvar	4
Kommunens uppgifter för arbetet med krisberedskap och civilt försvar utgår från.....	4
Övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap och civilt försvar	5
Övergripande styrning av arbetet med krisberedskap och civilt försvar i kommunala förvaltningar, bolag och förbund.....	6
Övergripande ansvar och roller för krisberedskap och civilt försvar.....	6
Kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys	7
Systematiskt RSA arbete.....	7
Kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar.....	8
Planering avseende krisberedskap och civilt försvar inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.....	9

Begrepp

MSB – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

SKR – Sveriges kommuner och regioner

LEH – Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

FEH – Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

RSA – Risk- och sårbarhetsanalys

KHOSS – kommunal hälso- och sjukvård och socialtjänst

WIS – Webbaserat informationssystem

RAKEL – Radiokommunikation för effektiv ledning

Styrel – Metod för identifiering och prioritering av samhällsviktiga elanvändare

LSO – Lag (2003:778) om skydd mot olyckor

Strategi för kommunens krisberedskap och civilt försvar

Enligt MSB och SKR:s överenskommelse¹ om kommunernas krisberedskap ska kommunen ta fram ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap. Krisberedskap utgör grunden för arbetet med civilt försvar. Kommunens arbete med civilt försvar regleras i MSB:s och SKR:s överenskommelse² om kommunernas arbete med civilt försvar. Kommunen har valt att kalla styrdokumentet för *strategi för kommunens krisberedskap och civilt försvar* som utgör en grund i kommunens strategiska inriktning för krisberedskap och civilt försvar.

Strategin är framtagen i samverkan med Orsa och Älvdalens kommuner. Med anledning av gemensamt IT, VA-bolag och räddningstjänstförbund för att på ett effektivt sätt stärka och samordna beredskapen i samtliga tre kommun.

Kommunens uppgifter för arbetet med krisberedskap och civilt försvar utgår från.

- lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap³ (LEH)
- förordning (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap⁴ (FEH)
- kommunallag⁵ (2017:725)
- MSB och SKR:s *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap*.
- Säkerhetsskyddslag⁶ (2018:585)
- MSB och SKR:s *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar*.
- Förordning (SFS 2023:490) om statsbidrag till kommuner för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens beredskap⁷.
- lag (2003:778) om skydd mot olyckor⁸ (LSO).

Strategin ska ange kommunens

- övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden
- övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund
- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys
- kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar
- vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

Strategin ska beslutas av kommunfullmäktige senast 31 december under den nya mandatperiodens första år.

¹ [Överenskommelse om kommunernas krisberedskap](#)

² [Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar](#)

³ [Lag \(2006:544\) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap](#)

⁴ [Förordning \(2006:637\) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap](#)

⁵ [Kommunallag \(2017:725\)](#)

⁶ [Säkerhetsskyddslag \(2018:585\)](#)

⁷ [Förordning \(2023:490\) om statsbidrag till kommuner för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens beredskap](#)

⁸ [Lag \(2003:778\) om skydd mot olyckor](#)

Övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap och civilt försvar

- Samtliga förvaltningar, kommunala bolag och förbund ska ha kontinuitetsplaner för sina verksamheter. Kontinuitetshantering ska vara en del av ordinarie verksamheten.
- Särskilt fokus under mandatperioden ska vara att stärka beredskapen kring vatten, värme, mat och kommunikation inom samhällsviktig verksamhet.
- Under kommande mandatperiod ska följande åtgärder särskilt prioriteras inom kommunens socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård (KHOSS):
 - Krigsorganisation och krigsplacering
 - Samverkan och ledning,
 - Kontinuitetshantering,
 - Beredskapsplanering,
 - Utbildning och övning,
 - Informationssäkerhet och
 - Målgruppsanpassad kriskommunikation.
- Kommunen ska säkerställa tillgång till lokaler med reservkraft och värme till samhällsviktig verksamhet och trygghetspunkter som måste drivas i kris och höjd beredskap. En trygghetspunkt är, enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps definition, en mötesplats dit människor kan vända sig vid större kriser i samhället.
- Kommunen ska ha en plan för extraordinära händelser som beskriver
 - hur kommunen ska organisera sig under samhällsstörningar och extraordinära händelser
 - hur kommunens organisation för krisledning ska bedriva samverkan och ledning i syfte att uppnå inriktning och samordning
 - Ledningsplatser för kommunens krisledningsorganisation.
- Kommunen ska ha en utbildad och övad krisledningsorganisation.
- Vid inbjudningar till deltagande i regionala övningar och utbildningar inom krisberedskap och civilt försvar ska sakkunniga representanter från kommunens verksamheter, bolag och förbund delta.
- Vid behov av tjänstepersoners medverkan i kommunens krisledningsorganisation vid inträffad händelse ska deltagande prioriteras.
- Utvärdering och åtgärdsplan efter inträffad händelse eller övning ska genomföras.
- Samtliga förvaltningar, kommunala bolag och förbund ska vara delaktiga i arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen.
- De åtgärdsbehov som identifierats i RSA ska prioriteras under mandatperioden.
- Kompetenshöjning gällande totalförsvar.
- Säkerhetsskyddslagen ska tillämpas i erforderlig omfattning.
- Kommunen ska ta fram en plan för krigsorganisation och dess bemanning.
- Följa Dalarnas *Strategi för samverkan och ledning vid samhällsstörningar och höjd beredskap*.
- Kommunen ska arbeta aktivt med informationssäkerhet och delta MSB infosäkkollen.

Övergripande styrning av arbetet med krisberedskap och civilt försvar i kommunala förvaltningar, bolag och förbund

Arbetet med krisberedskap och civilt försvar ska integreras i kommunens modell för styrning och ledning, samt budgetprocess. Uppföljningen av arbetet med krisberedskap och civilt försvar ska kopplas till kommunens interna kontroll.

Övergripande ansvar och roller för krisberedskap och civilt försvar

Funktion	Ansvar och roll
Kommunfullmäktige	<ul style="list-style-type: none"> • Beslutar om kommunens styrande dokument för krisberedskap och civilt försvar. • Besluta om krisledningsnämndens reglemente.
Kommunstyrelsen	<ul style="list-style-type: none"> • I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda, samordna och utveckla krisberedskapsplaneringen. • Beslutar om kommunens risk- och sårbarhetsanalys. • Kommunstyrelsen verkar som kommunens krisledningsnämnd utifrån krisledningsnämndens reglemente. • Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva. • Har ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor i kommunen.
Kommundirektören	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrivs i instruktionen för kommundirektören avseende krisberedskap och i krisledningsplan. • Har ett övergripande ansvar för att säkerhetsskyddslagen 2018:585 efterlevs.
Säkerhetsskyddschef	<ul style="list-style-type: none"> • Leda och samordna säkerhetsskyddsarbetet
Förvaltningschefer	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarar för sin verksamhet inför, under och efter en kris. Har ansvar för sin verksamhet utifrån likhets, närhets och ansvarsprincipen.
Säkerhetssamordnare	<ul style="list-style-type: none"> • Samordnar arbetet med krisberedskap och civilt försvar. • Samordning styrgrupp RSA
Den kommunala revisionen	<ul style="list-style-type: none"> • Granskar kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet och ekonomiska redovisningar.
Morastrand AB	Beskrivs i ägardirektivet.
Moravatten AB	Beskrivs i ägardirektivet.
Brandkåren Norra Dalarna (BRAND)	Finns beskrivet i förbundsordningen.
Upphandlingsenheten	Upphandlingsenheten ska säkerställa att krav på krisberedskap och civilt försvar beaktas i upphandlingar som gäller samhällsviktig verksamhet och verksamhet inom ramen för säkerhetsskydd

Kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys

Enligt LEH och överenskommelsen om kommunernas krisberedskap ska kommunen bedriva ett arbete med risk- och sårbarhetsanalys (RSA) som avser det geografiska områdesansvaret, kommunens organisation, berörda kommunala bolag och kommunalförbund.

Kommundirektören är högst ansvarig för att RSA-arbetet bedrivs i kommunen.

Säkerhetssamordnaren samordnar RSA-arbetet och samtliga förvaltningar, bolag och förbund ska delta. Risk- och sårbarhetsanalysen förnyas varje ny mandatperiod.

Delar av RSA-arbetet kan med fördelar genomföras tillsammans med Orsa, Älvdalen och Länsstyrelsen Dalarna.

Resultatet från RSA-arbetet ska ligga till grund för förebyggande åtgärder, planering, utbildningar och övningar i syfte att stärka kommunens förmåga att hantera kriser och minska sårbarheter.

Kommunens RSA antas av kommunstyrelsen.

Systematiskt RSA arbete

För att systematiskt arbeta med sårbarheter och åtgärder bedrivs arbetet i en styrgrupp som verkar för att nödvändiga åtgärder utförs, utvärderas, och implementeras i verksamheterna. Gruppen består av representanter som utses av respektive verksamhetsansvarig och samordnas av säkerhetssamordnare. Representanterna i gruppen ska vara väl insatta i verksamheten, ha tillgång till kontinuitetsplaner, och ha stöd och mandat att genomföra nödvändiga åtgärder.

RSA processen fördelas över 4 år med start första året av mandatperioden.

År 1 RSA kartläggning

År 2–3 Analys och åtgärder

År 4 Utvärdering och förbättring

Kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar

Kommunens ambitioner i arbetet med det geografiska områdesansvaret är

- att vid en kris samordna information över kommunens geografiska område. Den ska samordnas även om ordinarie informationskanaler inte fungerar.
- att ha förmåga att samordna och samverka med berörda aktörer som verkar inom det geografiska området under samhällsstörningar, extraordinär händelse och höjd beredskap.
- att kommunicera beredskap i syfte att öka invånarnas egen förmåga att klara en kris.
- att upprätthålla omvärldsbevakning för en veckovis samlad lägesbild inför den veckovisa regionala samverkanskonferensen som samordnas av Länsstyrelsen.
- Upprätthålla rutiner gällande WIS (webbaserat informationssystem) och RAKEL (radiokommunikation för effektiv ledning)
- delta i den veckovisa regionala samverkanskonferensen som samordnas av Länsstyrelsen
- Att samverka med olika samhällsviktiga aktörer och frivilligorganisationer som verkar inom kommunen i syfte att uppnå samordning av förberedelser inför samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap.
- delta i det regionala beredskapssamordnarnätverket.
- delta i det regionala kriskommunikatörsnätverket.

Planering avseende krisberedskap och civilt försvar inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

Planering	År	Ansvarig	Beslutas av
Strategi för kommunens krisberedskap och civilt försvar	2023	Kommundirektör/ Säkerhetssamordnare	Kommunfullmäktige
Reglemente för krisledningsnämnden	2023	Kommundirektören	Kommunfullmäktige
Risk- och sårbarhetsanalys	2023–2026	Kommundirektör	Kommunstyrelsen
Delprogram till handlingsprogram för skydd mot olyckor enligt LSO 3kap 3§. Avser förebyggande verksamhet och räddningstjänst som (trafiksäkerhet, is- och vattensäkerhet, fallprevention och suicidprevention)	2023–2026	Kommundirektör	Kommunstyrelsen
Instruktion för kommundirektören avseende krisberedskap och civilt försvar	2023	Kommunstyrelsens ordförande/ Säkerhetssamordnare	Kommunstyrelsen
Kommunens beredskapsplan för dammhaveri	2024–2025	Kommundirektör	Kommunstyrelsen
Styrel planeringsomgång 4	2023–2025	Kommundirektör/ Säkerhetssamordnare	Kommunstyrelsen
Kommunövergripande nödvattenplan	2023–2027	Kommundirektör	Kommunstyrelsen
Plan för krigsorganisation och dess bemanning	Löpande	Kommundirektör/ Säkerhetssamordnare/ Säkerhetsskyddschef/ Respektive verksamhetschef	Kommunstyrelsen
Övnings- och utbildningsplan	2023	Kommundirektör/ Säkerhetssamordnare	Kommundirektör
Plan för extraordinära händelser (krisledningsplan och kriskommunikationsplan)	2023	Kommundirektör/ Säkerhetssamordnare/ Kommunikationschef	Kommundirektör
Säkerhetsskyddsorganisation och planering	Pågående	Kommundirektör/ Säkerhetsskyddschef	Kommundirektör
Signalskyddsorganisation	Pågående	Biträdande signalskyddschef	Kommundirektör
Starta upp frivillig resursgrupp (FRG)	2024	Kommunens ledningsgrupp	Kommundirektör
Planering och förberedelser för upprättande av trygghetspunkter	2023–2026	Kommundirektör/ Säkerhetssamordnare	Kommundirektör
Samordning deltagande i nationella beredskapsveckan	Årligen V.39	Säkerhetssamordnare/ Kommunikationschef	Säkerhetssamordnare